

نقش فیلم‌نامه در فیلم‌های مستند

نویسنده:

عبدالرحیم صاحب‌الفصول

انتشارات حاجیل

سرشناسه صاحب الفصول، عبدالرحیم

عنوان نقش فیلم‌نامه در فیلم‌های مستند

نویسنده عبدالرحیم صاحب الفصول

مشخصات نشر تهران: حاجیلی، ۱۴۰۲

مشخصات ظاهربی ص: ۱۴/۵ * ۲۱/۵ س.م.

شابک ۹۷۸-۶۲۲-۹۴۸۸۳-۱-۷

وضعیت فهرست نویسی فیبا

موضوع سینمای مستند - فیلم‌نامه‌نویسی

Documentary films -- Authorship موضع

فیلم‌نامه‌نویسی Motion picture authorship

موضوع فیلم‌نامه‌نویسان -- ایران -- مصاحبه‌ها

Screenwriters -- Iran -- Interviews رده بندی کنگره

PN ۱۹۹۵/۹ رده بندی دیوی

۰۷۰/۱۸ شماره کتاب‌شناسی ملی

۹۲۴۰۲۳۸ *www.ketab.ir*

نقش فیلم‌نامه در

فیلم‌های مستند

انتشارات مجلس

نویسنده...عبدالرحیم صاحب‌الفصول
شمارگان.....	۲۰۰
چاپ اول.....	۱۴۰۲
ناشر.....	حاجیلی
لیتوگرافی، چاپ و صحافی.....	هوران
قیمت.....	۲۴۰۰۰ تومان
طراح جلد.....	ایزن حقیقت

کلیه حقوق این اثر محفوظ و تولید آن
به هر شکل (صوتی، تصویری، چاپ،
کپی و انتشار الکترونیکی) بدون اجازه
ناشر ممنوع می‌باشد.

تهران، تهرانپارس،
خیابان فرجام،
خیابان مظفری نیا (سرای
کوچه فرزانه آزادی
پلاک ۵۶، تلفن:
۷۷۷۱۰۵۷۵
۷۷۷۱۹۸۲۸
۷۷۷۰۲۹۷۴

فهرست مطالب

۸.....	مقدمه
فصل اول: کلیات	
۱۲.....	نگاهی به پیدایش فیلم‌های مستند جهان
۲۸.....	فیلم مستند
۳۲.....	نگاهی به پیدایش فیلم‌های مستند ایران
۵۰.....	جنبیش فیلم‌های مستند: جان. گریرسن
فصل دوم: فیلم مستند	
۶۰.....	فیلم مستند چیست؟
۶۸.....	شیوه شناسی فیلم مستند
۱۰۹.....	کارکرد فیلم مستند
فصل سوم: فیلم‌نامه	
۱۲۲.....	فیلم‌نامه چیست
۱۲۵.....	نقش ایده برای رسیدن به فیلم‌نامه
۱۳۴.....	أنواع فیلم‌نامه
۱۳۷.....	تأثیر فیلم‌نامه در شکل‌گیری و ساخت یک اثر هنری به نام فیلم
فصل چهارم: فیلم‌نامه مستند	
۱۴۰.....	گذر از پژوهش و رسیدن به فیلم‌نامه مستند
۱۵۱.....	فیلم‌نامه مستند و روایت

۱۶۰	فیلم‌نامه نویس مستند چه باید بکند؟
۱۷۴	جایگاه مدارک و اسناد در فیلم مستند
۱۸۶	سرگذشت رابرت جی. فلاهرتی
۱۹۱	فیلم‌نوشت نانوک شمالی

فصل پنجم: مصاحبه

۲۰۹	همایون امامی
۲۲۴	محمد رضا اصلانی
۲۳۹	محمد تهامی نژاد
۲۵۹	خسرو سینایی
۲۸۰	روبرت صافاریان
۲۹۷	ارد عطاپور
۳۰۸	محسن عبدالوهاب
۳۲۰	فرهاد ورهرام

فصل ششم: سرانجام و نتیجه‌گیری

۳۳۷	سرانجام و نتیجه‌گیری
۳۴۴	منابع و مأخذ

مقدمه

اصطلاح فیلم مستند را ظاهراً نخستین بار در ۱۹۲۶ جان گریرسن مطرح کرد. وی به عنوان بنیانگذار و پدر سینمای مستند شناخته شده است و این اتفاق زمانی افتاد که او فیلم «موآنا» ساخته رابرت فلاهرتی فیلمساز آمریکایی را مشاهده کرده بود.

گریرسن تعریف چالبی درخصوص مستند دارد:

«گزارش و تفسیر خلاف واقعیت»

ساختن فیلم مستند کار ساده‌ای است، ولی ساختن فیلم مستند تأثیرگذار مؤثر در مخاطب، مؤثر در مسیر داستانی به هدف اولیه و مؤثر در جلب رضایت سفارش‌دهنده چیز کاملاً متفاوتی است. این تفاوت را در فیلم‌های مستندی که می‌دیدم احساس کرده بودم.

همیشه فکر می‌کردم فیلم‌نامه متعلق به فیلم‌های داستانی است اما وقتی این مسئله را پیگیری کردم، متوجه شدم دنیای فیلم‌نامه به فیلم‌های داستانی ختم نمی‌شود و جنبه‌های دیگری نیز دارد.

ماجرا را از آن سو دیدم و این نگاه را دنبال کردم که به راستی نقش فیلم‌نامه چقدر در تولید یک فیلم مستند مؤثر است. شاید این همان تأثیری است که بر روی مخاطب و هدف فیلم برای رساندن پیام می‌گذارد. سعی کردم با تفسیر تعاریف فیلم مستند که متخصصین این امر ارائه داده بودند به نتایجی برسم. با پشتونه ادبیات نمایشی وارد این عرصه شدم تا فضای فیلم‌نامه مستند را نسبت به گذشته‌ی آن آشکارتر و علنی‌تر کنم.